

درخت خرما؛ گنجینه‌ای از نعمت‌ها؛

طارونه، عرقی که سلامتی و طعم را به زندگی‌تان می‌آورد

مدیر جهادکشاورزی شهرستان بافق ضمن برشمردن خواص طارونه یا به زبان محلی گشن خرما به عنوان یکی از ظرفیت‌های درآمدزایی پنهان از درخت خرما در فصل بهار، از برگزاری دومین جشنواره عرق‌گیری طارونه در نخلستان‌های به ثبت ملی رسیده روستای باقراآباد این شهرستان خبر داد.

به گزارش خبرنگاران گروه زندگی و سرگرمی خبرگزاری گزارش خبر، درخت مقدس خرما با ارزش‌ترین و قدیمی‌ترین درخت میوه شناخته شده در زندگی انسان است که تقریباً از تمام قسمت‌های آن می‌توان به روش‌های مختلفی استفاده کرد.

هر چند از گذشته تاکنون، میوه خرما به عنوان یکی از اصلی‌ترین میوه‌ها در سید غذایی بسیاری از جوامع به شمار می‌رود ولی محصولات دیگری مانند شیرهی خرما، حلواي خرما و بسیاری از دسرها و چاشنی‌ها نیز از این میوه تهیه می‌شود. حتی امروزه نیز بعضاً هسته خرما را پس از مصرف میوه دور نمیریزند و برای ساخت تسبیح و انواع صنایع دستی بکار می‌برند.

هنوز هم مانند گذشته، برگ‌های درخت خرما جایگاه مهمی در ساخت صنایع دستی همچون انواع زیراندازهای حصیری و طرف‌های حصیری دارد و از تنه خشکیده این درختان به عنوان ستون یا تیر سقف در برخی مناطق کشورمان استفاده می‌کنند.

اما کاربرد این درخت ارزشمند به این موارد ختم نمی‌شود؛ «طارونه» یکی دیگر از فرآورده‌های مهم درخت خرماست که ارزش دارویی و غذایی فراوانی دارد. طارونه که همان غلاف اطراف گل‌های خرماست، جز معطرترین و خوش طعم‌ترین عرقیات گیاهی محسوب می‌شود که در کشورمان زیاد شناخته شده نیست.

طارونه یا تارونه (به عربی ماء طلع النخيل)، غلاف چوبی و معطر اطراف گل‌ها یا شکوفه‌های درخت خرما است. این غلاف مانند محافظی، دسته گل‌های خرما را تا زمان شکوفایی درون خود نگه می‌دارد.

درختان خرما مانند بیشتر درختان دارای جنسیت نر و ماده هستند ولی طارونه درخت ماده نسبت به نخل نر، رایحه قوی‌تری دارد. ضمن این که طارونه درخت نر در فصل بهار و هنگام گرده افشانی و لقاح گل‌های ماده، از درخت جدا می‌شود.

معمولاً برای مصرف این چوب معطر، عصاره و عرق آن را تهیه می‌کنند که برای عرق‌گیری، بیشتر از غلاف گل‌های درخت خرمای نر بهره می‌برند.

عرق طارونه بسیار خوشبو و خوش طعم است و مردم جنوب کشورمان از عرق طارونه برای عطر دادن به چای، بستنی، فالوده و شربت استفاده می‌کنند. البته در بافق که از شهرهای نخلستان خیز استان یزد به شمار می‌رود نیز عرق طارونه، شناخته شده و پرکاربرد است.

به گفته «حمید عسکری باقراآبادی» مدیر جهاد کشاورزی بافق، طارونه و عرق آن طبیعتی گرم دارد و دارای مواد مغذی و انواع ویتامین‌های مورد نیاز بدن از جمله ویتامین A، ویتامین C، ویتامین E، منیزیم، روی، کلسیم و آهن است.

وی ضمن بیان این که ترکیبات کربوهیدراتی، اسیدهای آمینه و آنتی‌اکسیدانی (فلاونوئیدها) نیز در عصاره طارونه یافت می‌شود، اضافه می‌کند: عصاره طارونه دارای مقدار قابل توجهی از ترکیبات پلی‌فنولیک است که این ترکیبات می‌توانند از رشد باکتری‌ها و قارچ‌های بیماری‌زا در بدن انسان جلوگیری کنند.

عسکری می‌گوید: علاوه بر این، بر اساس تحقیقات صورت گرفته عصاره طارونه در نگهداری مواد غذایی به عنوان یک ماده طبیعی نگهدارنده نیز عمل می‌کند.

وی آرامش اعصاب و رفع بی‌خوابی، تقویت قوای جنسی، رفع عطش و گرم‌زدگی و نیز رفع نفخ معده را از موارد استفاده طارونه ذکر کرده و اظهار می‌کند: با توجه به ظرفیت نخلستان‌های شهرستان و روستاهای اطراف از جمله نخلستان‌های به ثبت ملی رسیده روستای باقراآباد، برای جلوگیری از نابودی نسل درخت خرما، تشویق و حمایت کشاورزان به کاشت این درخت و استفاده از ظرفیت درآمدزایی پنهان درخت خرما در فصل بهار و در زمان رویش شکوفه‌های آن، سال گذشته برای اولین بار جشنواره عرق‌گیری طارونه در این روستا برگزار شد که سعی داریم امسال نیز این جشنواره را برگزار کنیم.

مدیر جهادکشاورزی بافق در پایان با بیان این که درخت نخل در ابتدای بهار شکوفه می‌زند که همانطور که گفته شد این شکوفه‌ها درون یک غلاف چوبی قرار گرفته که به آن طارونه می‌گویند، خاطرنشان می‌کند: طارونه به گویش بافقی، «گشن خرما» گفته می‌شود که در این جشنواره برای اولین بار، از گشن درخت خرمای نر، یک محصول با خواص فراوان تولید شد.